

NOTULEN VAN DE BUITENGEWONE ALGEMENE VER-
GADERING VAN DE VOLKSPARTIJ VOOR VRIJHEID EN
DEMOCRATIE, GEHOUDEN OP ZATERDAG 9 NOVEMBER
1963 IN DE RIVIERA-HAL TE ROTTERDAM.

De Voorzitter, Prof.Mr.P.J.Oud, opent om 10.00 uur de vergadering. Gezien de beperkte tijd, die de vergadering voor haar werkzaamheden ter beschikking staat, zal de Voorzitter zijn openingswoord kort maken. Hij wil zich in de allereerste plaats bepalen tot een hartelijk woord van welkom tot allen, die deze laatste Algemene Vergadering der Partij, die hij als voorzitter zal presideren, bijwonen. Voorts wendt de Voorzitter zich met een woord van welkom tot de heer Mr.W.J.Geertsema, voorzitter der Tweede Kamerfractie, die als adviserend lid van het Hoofdbestuur aanwezig is en wenst hem succes toe met deze taak.

De Voorzitter deelt vervolgens mede, dat de penningmeester, de heer S.J.van den Bergh, hem heeft gevraagd om terstond na de opening voor enkele ogenblikken de vergadering te verlaten.

Nadat de Voorzitter aan dit verzoek gevolg heeft gegeven deelt de heer S.J.van den Bergh mede dat hij de vergadering een voorstel wil doen.

Artikel 5, lid 1 van de Statuten der Partij luidt - zo vervolgt spreker -: "Ereleden zijn zij, die wegens hun bijzondere verdiensten voor de partij door de algemene vergadering van de partij als zodanig zijn benoemd". Lid 3 van dit artikel bepaalt, dat aan ereleden door de algemene vergadering de titel van erevoorzitter kan worden verleend.

Op verzoek van het Hoofdbestuur en gesteund door talrijke centrales en afdelingen zou de heer Van den Bergh de vergadering willen voorstellen om Prof.Mr.P.J.Oud te benoemen tot eralid der Partij en hem tevens de titel van erevoorzitter te verlenen.

Uit het daverend applaus, dat op deze woorden volgt meent spreker te mogen afleiden, dat de vergadering zich met algemene stemmen met dit voorstel kan verenigen. Hij gelooft echter, dat het juist is de Voorzitter niet reeds thans van het besluit der vergadering in kennis te stellen, doch hiermede te wachten tot de middagbijsamenkomst.

Aldus wordt besloten.

Nadat de Voorzitter in de vergadering is teruggekeerd, wordt overgegaan tot punt 2 van de Agenda: Verslag van de Commissie voor de Notulen van de Buitengewone Algemene Vergadering van 12 Januari 1963 te Hilversum.

De heer J.J.Korff(Laren) deelt namens de Notulencommissie mede, dat de commissie de notulen schriftelijk heeft behandeld en deze gaarne voor accoord verklaart. Hij brengt hierna een woord van dank aan de samenstelster der notulen.

De Voorzitter dankt de commissie en de samenstelster voor de verrichte werkzaamheden en stelt de vergadering voor de notulen goed te keuren. De vergadering kan zich hiermede geheel verenigen.

Punt 3 van de Agenda komt dan aan de orde: Verslag van de Commissie voor de Notulen van de Jaarlijkse Algemene Vergadering van 29 en 30 Maart 1963 te Scheveningen.

De heer Mr.J.F.A.Modderman('s-Gravenhage) deelt namens de Notulencommissie mede, dat de leden der commissie de notulen hebben bestudeerd en hun bevindingen onderling hebben uitgewisseld. Na het aanbrengen van enkele verbeteringen werd overeenstemming over de notulen bereikt, zodat de commissie deze gaarne voor accoord verklaart.

Spreker stelt er prijs op de waardering der commissie tot uitdrukking te brengen voor het verrichte werk, dat zeker niet gemakkelijk is geweest.

De Voorzitter dankt de commissie en de samenstelster voor de verrichte werkzaamheden en stelt de vergadering voor ook deze notulen goed te keuren. De vergadering kan zich met dit voorstel geheel verenigen.

Punt 4 van de Agenda luidt: Benoeming van de Notulencommissie voor de Buitengewone Algemene Vergadering van 9 November 1963.

De Voorzitter stelt voor in de Notulencommissie te benoemen de heren:

Mr.D.J.van Gilse	- 's-Gravenhage
A.Nawijn	- Olst
J.H.Ph.de Wilde	- Numansdorp

met welk voorstel de vergadering gaarne instemt.

Vervolgens gaat de Voorzitter over tot punt 5 van de Agenda, luidende: Benoeming van een nieuw Hoofdbestuur overeenkomstig de bij besluit van de Jaarlijkse Algemene Vergadering van 29 en 30 Maart 1963 in het Huishoudelijk Reglement der Partij opgenomen gewijzigde regeling.

De Voorzitter stelt voor allereerst tot benoeming van een nieuwe Voorzitter, een onder-Voorzitter en een Penningmeester over te gaan.

Als enig kandidaat voor het voorzitterschap der Partij is gesteld Ir.K.van der Pols te Rotterdam.

Aangezien tegen-candidaten ontbreken geschiedt ^{deze} benoeming overeenkomstig artikel 46 van het Huishoudelijk Reglement zonder stemming.

Als enig kandidaat voor het onder-Voorzitterschap der Partij is gesteld Drs.J.A.F.Roelen te Zwolle. Aangezien tegen-candidaten ontbrken geschiedt deze benoeming overeenkomstig artikel 46 van het Huishoudelijk Reglement zonder stemming.

Als enig kandidaat voor het penningmeesterschap der Partij is gesteld de heer S.J.van den Bergh te Wassenaar.

Aangezien tegen-candidaten ontbreken geschiedt deze benoeming overeenkomstig artikel 46 van het Huishoudelijk Reglement zonder stemming.

De heren Ir.K.van der Pols, Drs.J.A.F.Roelen en S.J. van den Bergh zijn gaarne bereid hun benoeming te aanvaarden.

De Voorzitter drukt allereerst zijn verheugenis uit over het feit, dat de heer Ir.Van der Pols bereid is gevonden het voorzitterschap der Partij op zich te nemen. Spreker wenst de heer Van der Pols geluk met het in hem gestelde vertrouwen en stelt er als scheidend voorzitter prijs op zijn waardering uit te spreken voor zijn opvolger in deze functie.

Vervolgens dankt de Voorzitter de heer Drs.Roelen voor zijn bereidheid tot het vervullen van het onder-Voorzitterschap der Partij en wenst hem geluk met het in hem gestelde vertrouwen.

Tenslotte dankt de Voorzitter de heer Van den Bergh voor het feit, dat hij zich wederom bereid heeft verklaard de taak van penningmeester der Partij te vervullen. Hij wenst de Partij geluk met deze benoeming en de heer van den Bergh met het in hem gestelde vertrouwen.

Vervolgens stelt de Voorzitter voor over te gaan tot benoeming van die leden van het Hoofdbestuur voor wie tegen-candidaten ontbreken en wier benoeming overeenkomstig artikel 46 van het Huishoudelijk Reglement zonder stemming geschiedt.

Voor de Rijkskieskring 's-Hertogenbosch:

Mevrouw Mr. C. H. J. H. J. de Vries-van Haften te Eindhoven.

Mevrouw De Vries verklaart zich gaarne bereid de benoeming te aanvaarden.

Voor de Rijkskieskring Tilburg:

F. J. Melzer te Breda.

De heer Melzer is gaarne bereid de benoeming te aanvaarden.

Voor de Rijkskieskring Rotterdam:

Mr. H. J. F. Heyman te Rotterdam.

De heer Heyman verklaart zich bereid de benoeming te aanvaarden.

Voor de Rijkskieskring 's-Gravenhage:

Dr. Ir. A. W. G. Koppejan te 's-Gravenhage.

Ook de heer Koppejan is gaarne bereid de benoeming te aanvaarden.

Voor de Rijkskieskring Leiden:

Mr. G. C. van Dijk te Wassenaar.

De heer van Dijk verklaart zich bereid de benoeming te aanvaarden.

Voor de Rijkskieskring Dordrecht:

W. H. Jas te Dubbeldam.

De heer Jas is gaarne bereid de benoeming te aanvaarden.

Voor de Rijkskieskring Amsterdam:

Mr. J. van Someren te Amsterdam.

De heer Van Someren is bereid zijn benoeming te aanvaarden.

Voor de Rijkskieskring Den Helder:

W. Franck te Bergen (N.H.).

De heer Franck is niet aanwezig, doch heeft zich bereid verklaard een eventuele benoeming te zullen aanvaarden.

Voor de Rijkskieskring Utrecht:

Drs. G. J. Staal te Zeist.

De heer Staal verklaart zich bereid de benoeming te aanvaarden.

Voor de Rijkskieskring Leeuwarden:

Mr. B. P. van der Veen te Leeuwarden.

De heer van der Veen is niet aanwezig, maar heeft zich schriftelijk bereid verklaard een eventuele benoeming te zullen aanvaarden.

Voor de Rijkskieskring Zwolle:

Mr. H. P. Talsma te Enschede.

De heer Talsma is gaarne bereid de benoeming te aanvaarden.

Voor de Rijkskieskring Groningen:

Mr. G. Loopstra te Sellingen.

De heer Loopstra verklaart zich bereid de benoeming te aanvaarden.

Voor de Rijkskieskring Assen:

Mr. Dr. H. K. de Langen te Meppel.

De heer De Langen is niet aanwezig, doch zal schriftelijk van zijn benoeming in kennis worden gesteld.

De Voorzitter wenst de nieuw benoemde leden van het Hoofdbestuur geluk met hun benoeming.

Vervolgens zal schriftelijk stemming dienen plaats te vinden over de volgende benoemingen in het Hoofdbestuur.

Benoeming van een Algemeen Secretaris

Candidaat gesteld voor deze functie zijn:
Jhr. Mr. W. H. D. Quarles van Ufford te Reeuwijk,
Drs. A. A. C. Reedijk te Rijswijk (Z.H.).

Benoeming van drie Assessoren

Candidaat gesteld voor deze functie zijn:
G. Doreman te Vlaardingen,
Mr. F. Korthals Altes te Rotterdam,
Mevrouw Mr. E. Veder-Smit te Leeuwarden,
H. J. L. Vonhoff te Amsterdam.

Benoeming tot lid van het Hoofdbestuur

Voor de Rijkskieskring Arnhem werden candidaat gesteld:

H. J. Bickman te Epe,
Mr. H. P. Jager te Ede,
Ir. J. N. Kooij te Apeldoorn,
waarbij de Kamer-Centrale Gelderland haar voorkeur heeft uitgesproken voor Ir. J. N. Kooij te Apeldoorn.

Voor de Rijkskieskring Nijmegen werden candidaat gesteld:

Ir. W. van der Ham te Nijmegen,
J. H. Ritzema Bos te Doetinchem,
waarbij de Kamer-Centrale Gelderland haar voorkeur heeft uitgesproken voor Ir. W. van der Ham te Nijmegen.

Voor de Rijkskieskring Haarlem werden candidaat gesteld:

Drs. P. Th. van Leeuwen te Laren (N.H.),
Mr. J. W. Rutgers te Heemstede,
waarbij de Kamer-Centrale Haarlem voorkeur heeft uitgesproken voor Drs. P. Th. van Leeuwen te Laren (N.H.).

Voor de Rijkskieskring Middelburg werden candidaat gesteld:

Dr. Ir. C. W. C. van Beekom te Goes,
Mr. J. Drijber te Middelburg,
waarbij de Kamer-Centrale Middelburg voorkeur heeft voor Dr. Ir. C. W. C. van Beekom te Goes.

Voor de Rijkskieskring Maastricht werden candidaat gesteld:

Ir. C. W. Baiz te Kerkrade-W.,
Mr. E. P. M. Geradts te Roermond,
Mr. M. Moszkowicz te Maastricht,
waarbij de Kamer-Centrale Maastricht voorkeur heeft voor Mr. M. Moszkowicz te Maastricht.

Door de Stichting Organisatie Vrouwen in de V.V.D. werden
candidaat gesteld:

1. Mevrouw Mr. E.A.J. Scheltema-Conradi te Haarlem
Mevrouw H.A.A.L. de Vries-v.d. Hardt Aberaon te Hengelo(O),
 2. Mevrouw Mr. M.L. Buschkens-Dijkgraaf te Rijswijk (Z.H.),
Mevrouw H.J. Schlemper-van Gijn te Vught,
- waarbij de Stichting Organisatie Vrouwen in de V.V.D. voorkeur heeft voor Mevrouw Mr. E.A.J. Scheltema-Conradi te Haarlem en Mevrouw Mr. M.L. Buschkens-Dijkgraaf te Rijswijk (Z.H.).

De Voorzitter deelt mede, dat de acht stembureaux, die de stemmen zullen tellen, als volgt zullen zijn samengesteld:

Stembureau A: Mevrouw T. Wierda-Haanstra, Heerenveen
W. Pldzier, Groningen
T.E. Willems, Roden

Stembureau B: N.F. Paul, Zuidlaren
J. Kappers, Apeldoorn
Kl. Weide, Leeuwarden

Stembureau C: Mr. J. E. Goudsmit, Haarlem
J. Gosschalk, Voorburg
Mevrouw G. Holzmüller-Teengs, Alkmaar

Stembureau D: J. Helmig Jr., Laren (N.H.)
M. de Bruijne, Amersfoort
Drs. F. J. Hooftman, Gouda

Stembureau E: A.A. Rijstenbil, St. Philipsland
Mevrouw H. Buddingh-de Vries Lentsch, Veenendaal
J. Kruijsheer, Gouda

Stembureau F: L.M. van Voorene, Amersfoort
F.A. Pen, Enschede
Mejuffrouw A.C. Hogendijk, Franeker

Stembureau G: Mevrouw M. van Brink-Poort, Hilversum
Mr. J. G. Bettink, Haarlem
P. Ch. Vogely, Hengelo(O)

Stembureau H: Mevrouw M. E. Schut-Oosting, Almelo
Mevrouw M. C. Fahrenfort-Meuffels, Overveen
Mr. Dr. W. K. J. J. van Ommen Kloeke, Den Haag.

Bij de taakuitvoering bleek het noodzakelijk de gepubliceerde samenstelling in enkele gevallen enigszins te wijzigen, omdat sommige leden wegens ziekte afwezig dan wel op dat moment onvindbaar waren.

Alvorens tot schriftelijke stemming over te gaan geeft de Voorzitter de verschillende sprekers de gelegenheid de gestelde kandidaten aan te bevelen. Hij doet een beroep op hen zich in verband met de beschikbare tijd hierbij enige beperking op te leggen.

De heer J. J. Korff (Laren) wil een kort woord van aanbeveling laten horen ten gunste van de kandidaat voor de rijkskieskring Haarlem, Drs. P. Th. van Leeuwen. De heer Van Leeuwen is jong en goed bekend in het reclamevak. Spreker meent, dat een dergelijke kandidaat zeer zeker op zijn plaats is in het Hoofdbestuur. Hij wil daarom namens de Kamer-Centrale Haarlem de vergadering opwekken haar stem uit te brengen op de heer Drs. van Leeuwen te Laren.

De heer Dr. A. P. J. v. d. Burg (Rijswijk) deelt mede, dat de afdeling

Rijswijk reeds lang van plan was de heer Drs. A. A. C. Reedijk candidaat te stellen voor de functie van algemeen secretaris der Partij. Nadat dit was gebeurd heeft de afdeling zijdelings vernomen, dat deze candidaatstelling het dagelijks bestuur niet geheel welgevallig was, omdat men de voorkeur gaf aan een benoeming bij acclamatie van de gehele ploeg hoofdbestuurscandidaten als manifest van eenheid in de partij. Spreker is echter van mening, dat het van een aftredend bestuur niet helemaal democratisch is om met een compleet stel eigen kandidaten te komen en dan met dit argument, dat z.i. onjuist is. Want die eenheid zou slechts een gesuggereerde eenheid zijn. Wij zijn één - zo vervolgt de heer v.d. Burg - in bewondering voor U, mijnheer de Voorzitter, maar wij zijn het nog niet eens over de weg, die wij samen moeten volgen. Ook kunnen wij nog niet eensgezind zijn, wanneer bijvoorbeeld het conflict met de heer Korthals niet is opgelost. Merkwaardig vinden wij het, dat het bestuur aftreedt, zonder de leden ooit eens te hebben ingelicht over de oorzaken van deze moeilijkheden.

Het uit Amsterdam vernomen argument, dat met de verkiezing van een niet zo krachtige figuur als algemeen secretaris de te kiezen Amsterdamse en Rotterdamse assessoren meer invloed kunnen uitoefenen in het secretariaat achten wij niet in het belang van de partij.

Reedijk heeft een zeer lange ervaring in de Bond van Jong-Liberalen en in onze partij. Reeds jong werd hij algemeen secretaris van de Bond van Jong-Liberalen. Reedijk heeft veel gedacht en geschreven over de liberale beginselen. Hij heeft door zijn intensieve contacten met partij-instanties en met zeer veel leden een groot inzicht verworven in de politieke en organisatorische verhoudingen binnen de partij. Deze politieke ervaring van Reedijk zullen wij in het dagelijks bestuur hard nodig hebben want wanneer wij de door het hoofdbestuur voorgestelde D. B.-candidaten bezien, dan blijkt, dat behalve de panningmeester, de voorgestelde kandidaten nog vrij weinig politieke ervaring hebben. Tegen het aangevoerde argument, dat het dagelijks bestuur de organisatorische taak zal krijgen en dat het politieke beleid zal worden uitgestippeld door de beide fractievoorzitters heeft de afdeling Rijswijk twee bezwaren:

Ten eerste acht zij het voor een echt levend democratisch partijleven om principiële en praktische redenen noodzakelijk, dat het dagelijks bestuur en hoofdbestuur wel degelijk een politiek beleidsplan opmaken en uitvoeren, uiteraard in overleg met de fracties. Ten tweede meent zij, dat, wanneer het bepalen van het politieke beleid in hoofdzaak zal geschieden door de fractievoorzitters, dit zal leiden - zoals thans de situatie is - tot een te sterk domineren van de voorzitter der Eerste Kamerfractie.

Het is om deze redenen, dat wij als algemeen secretaris een krachtig en politiek ervaren man als Reedijk in het dagelijks bestuur wensen, een man, die door zijn evenwichtig karakter, door zijn grote werkkracht en door de vele goede relaties binnen de partij een bindende kracht zal zijn, die ernaar zal streven conflicten op te lossen.

De heer Mr. J. van Someren (Amsterdam) wil de door het Hoofdbestuur gestelde candidaat voor de functie van algemeen secretaris der Partij, Jhr. Mr. W. H. D. Quarles van Ufford, in de belangstelling der vergadering aanbevelen.

Deze candidaatstelling wordt door vele afdelingen gesteund. De heer Quarles van Ufford bezit een onkreukbaar karakter, heeft vele goede bestuurlijke kwaliteiten en zal zeer zeker een bijzonder prettig en goed lid van het dagelijks bestuur blijken te zijn.

De heer Van Someren wijst er nog eens op - hoewel dit bij alle afdelingen bekend is - dat de besturen van de Kamer-Centrales een commissie hebben ingesteld, teneinde een praec-advies uit te brengen voor de thans te houden verkiezing van het nieuwe Hoofdbestuur. Deze commissie heeft zowel de candidatuur van de heer

Quarles van Ufford als die van de heer Reedijk onder de loupe genomen. Hoewel zij grote waardering heeft voor de kwaliteiten van de heer Reedijk, heeft de commissie toch gemeend haar voorkeur te moeten geven aan de candidatuur van de heer Quarles van Ufford.

Wat de benoeming der assessoren betreft zou spreker het argument van de afdeling Rijswijk, dat bij verkiezing van een niet zo krachtige figuur als algemeen secretaris de assessoren meer invloed zullen krijgen, willen weerleggen door er op te wijzen, dat men voor deze functies in het Hoofdbestuur steeds de beste mensen wil aantrekken. De gestelde kandidaten, de heren Dorstman, Mr. Korthals Altes en Vonhoff zijn hier zeker toe te rekenen. Spreker wil hierbij de candidatuur van mevrouw Veder-Smit buiten beschouwing laten, omdat deze candidatuur gebaseerd is op de wens om een vrouw zitting te doen hebben in het dagelijks bestuur. De overige drie kandidaten zijn jonge mensen, die hard hebben meegewerkt aan de reorganisatie der Partij.

Spreker wekt de vergadering op eensgezind een nieuw Hoofdbestuur te kiezen.

De heer L.A.P. Stoppelenburg (Nieuwkoop) deelt mede, dat de Centrale Leiden zich in haar vergadering van 11 oktober jl. nader beraden heeft over de samenstelling van het dagelijks bestuur der Partij. De raden van dit beraad moet worden gezocht in de wijze, waarop men zich voorstelt de zgn. assessorenzetels te bezetten. Enige maanden geleden heeft het bestuur van de Centrale zich, in onderling beraad met de Centrale-besturen, beijverd om de heer Mr. G.C. van Dijk kandidaat te stellen voor een assessorenplaats. Tijdens dit beraad heeft een zeer grote meerderheid der aanwezige bestuursleden zich uitgesproken voor de wenselijkheid, dat een vrouw zou worden opgenomen in het dagelijks bestuur. De vertegenwoordigers der Centrale Leiden hebben zich daartegen verzet. Niet op grond van een bepaalde tegenzin in een vrouwelijke kandidaat, maar op grond van het feit, dat zij meenden, dat aan Mr. Van Dijk de voorkeur moest worden gegeven. Ter vergadering werd gesteld, dat naar de mening der Centrale voor de benoeming van leden van het Dagelijks bestuur maar één motief mag gelden, namelijk de geschiktheid als zodanig. Zij meende, dat dus niet in het Dagelijks Bestuur bepaalde kwaliteitszetels zouden moeten worden aangewezen. Dit standpunt, door enkele bestuursleden verdedigd, is door de vergadering van de Centrale Leiden met nadruk ondersteund.

Dat de Centrale Leiden uiteindelijk niet is overgegaan tot het stellen van Mr. Van Dijk als tegen-candidaat dient te worden uitgelegd als een poging om de eenheid der Algemene Vergadering niet in gevaar te brengen. De Centrale acht het van groot belang voor de toekomst van de Partij, dat het nieuwe bestuur tot stand komt in een maximale eenheid.

Voor de vraag gesteld hoe, zonder het stellen van een tegen-candidaat, uiting te geven aan de principiële bezwaren tegen de benoeming van mevrouw Veder als precedent voor de toekomst, heeft de vergadering van de Centrale Leiden unaniem besloten spreker te machtigen tot het afleggen van de volgende pertinente verklaring: "Wij voelen niets voor kwaliteitszetels in het Dagelijks Bestuur. Wij blijven nadrukkelijk ~~nadrukkelijk~~ van mening, dat als enige maatstaf mag worden gehanteerd de geschiktheid van de kandidaten om de Partij te dienen als lid van het Dagelijks Bestuur".

Het afleggen van deze verklaring is spreker te meer een behoefte, nu gebleken is, dat enkele afdelingen een andere kandidaat hebben gesteld voor een assessorenplaats. Hij meent daarom de vergadering te mogen verzoeken om bij de beslissing, die nu staat te wachten, zich uitsluitend te laten leiden door overwegingen als door de Centrale Leiden naar voren gebracht. Dus niet mevrouw Veder "omdat zij een vrouw is", maar alleen mevrouw Veder als zij kwaliteiten bezit, die bij de andere kandidaten in mindere mate aanwezig worden geacht.

Mevrouw C.S.Pijl-van Gijtenbeek(Doetinchem) zal namens de afdeling Doetinchem de candidatuurstuur van de heer Ds.Ritzema Bos toelichten.

Velen in den lande - aldus mevrouw Pijl - zullen de heer Ritzema Bos kennen of van hem gehoord hebben en dus weten welk een grote taak hij geheel belangeloos op zijn schouders heeft genomen, n.l. het verdedigen van de rechten van de kleine volkeren, ook van volkeren, die tot onze natie hebben behoord en die wij, Nederlanders, een liberale belofte hebben gedaan, n.l. de belofte van de vrijheid. Wat die vrijheid voor de mens betekent weten wij maar al te goed. Ook wij zijn een kleine natie, ook wij hebben steun nodig gehad van grote naties en die gelukkig tot nu toe gekregen.

Het heeft ons en velen met ons verontrust, dat op de jongste algemene vergadering der Partij de meerderheid heeft gemeend de door het zittende hoofdbestuur in het concept-verkiezings-manifest voorgestelde passage betreffende de zelfbeschikking van de volkeren der Zuid-Molukken en West-Nieuw-Guinea te moeten schrappen. Men vond het niet wenselijk met deze opvattingen naar buiten te treden. Thans gaat het echter om een interne benoeming. Het lijkt ons wenselijk, dat er in het Hoofdbestuur iemand zitting heeft, die volkomen op de hoogte is van de ontwikkelingen en mogelijkheden, die er voor deze mensen in nood zijn; iemand, die contacten onderhoudt over de gehele wereld. Waren Amerika en Engeland begin 1962 op de zhand van Indonesië, thans gaan deze landen aan den lijve ondervinden, wat een vriendschap met Soekarno betekent. Leek het voor enkelen van U of wellicht voor meerderen een onbegonnen zaak, U ziet: er kan in korte tijd veel veranderen. Bovendien, een goed liberaal gooit zijn principes niet overboord en mag zijn eens gegeven woord niet breken.

Met de heer Ritzema Bos krijgt de Partij een hoofdbestuurslid, dat niet eenzijdig naar de Zuid-Molukkers en Papoea's ziet, maar boven alles steeds op het recht voor elkeen en voor iedere natie zal staan. Bovendien is de heer Ritzema Bos bestuurslid van de Kamer-Centrale Gelderland, zodat er door hem altijd contact tussen Hoofdbestuur en Kamer-Centrales zou zijn.

Mevrouw Mr.M.N.W.Dettmeijer-Labberton('s-Gravenhage), vice-presidente van de Stichting Organisatie "Vrouwen in de V.V.D.", zou de vergadering willen opwekken haar stem uit te brengen op de nummers van de beide door de stichting gestelde dubbetallen. Dit betekent niet, dat de twee andere kandidaten voor de functie minder geschikt zouden zijn, doch haar verzoek berust op een bepaalde reden. De Organisatie "Vrouwen in de V.V.D." is vertegenwoordigd in verschillende vrouwenorganisaties. Het is van groot belang, dat de vertegenwoordigsters in die organisaties op de hoogte zijn van hetgeen in het Hoofdbestuur leeft en desgewenst de overkoepelende organisaties, zoals de Nederlandse Huishoudraad en het Nederlands Vrouwen Comité, van advies kunnen dienen. Daarom gaat de voorkeur van de Stichting Organisatie "Vrouwen in de V.V.D." uit naar de kandidaten, die tevens zitting hebben in de genoemde organisaties.

Mevrouw Dettmeijer zou dus de vergadering willen vragen voor de door de Stichting Organisatie "Vrouwen in de V.V.D." te vervullen plaatsen haar stem uit te brengen op mevrouw Mr.E.A.J.Scheltema-Conradi te Haarlem en op mevrouw Mr.M.L.Buschkens-Dijkgraaf te Rijswijk.

Mevrouw A.Fortanier-de Wit(Overveen) zou een woord van aanbeveling willen laten horen ten gunste van de candidatuurstuur van de heer Reedijk. Spreekster kent de heer Reedijk sedert vele jaren, sedert zijn studententijd. Al die jaren door heeft de heer Reedijk zich gewijd aan de verbreiding der liberale gedachte, eertijds als secretaris van de Jong-Liberalen, nadien in de Partij. Hij kan dan ook bogen op een schitterende staat van dienst. Bovendien is de heer Reedijk een zeer bekwaam en integer man en iemand, die de Partij zeer is teegewijd. Men kan dan ook aannemen, dat

wanneer hij algemeen secretaris der Partij zou worden, het Algemeen Secretariaat het hart van de organisatie zou zijn. Het komt mevrouw Fortanier voor, dat de heer Reedijk alleszins geschikt is voor deze functie. Hij zou daarvoor bovendien veel tijd beschikbaar kunnen stellen, terwijl zijn bureau vrijwel naast dat van de Partij is gelegen, hetgeen de zaken eveneens zal vereenvoudigen. Al deze dingen samenvattend meent mevrouw Fortanier, dat de Partij geluk te wensen zou zijn met deze candidaat als algemeen secretaris. Zij wekt de vergadering dan ook op haar stem uit te brengen op de heer A.A.C.Reedijk te Rijswijk.

De heer G.W.Bos(Ede) wil een positieve bijdrage verlenen tot de verkiezing van de leden van het Hoofdbestuur. Hij stelt op basis van de opiniepeiling in de afdelingen Arnhem en Nijmegen voor, dat de vergadering haar voorkeur zal laten uitgaan naar de candidatuur van de heer Ir.J.N.Kooij te Apeldoorn. De heer Jager te Ede heeft zich bereid verklaard zijn candidatuur in te trekken. Spreker doet een dringend beroep op de afdeling Doetinchem eenzelfde gedragslijn te volgen ten aanzien van de candidatuur van de heer Ritzema Bos, door deze te bewegen zijn candidatuur in te trekken, zodat de afdeling Doetinchem, zoals de afdeling Ede doet ten aanzien van Ir.Kooij, zich achter de candidatuur van de heer Van der Ham kan stellen.

De heer Dr.J.N.van den Ende('s-Gravenhage) wekt de vergadering met enkele korte doch welsprekende woorden op haar stem uit te brengen op de heer A.A.C.Reedijk te Rijswijk voor de functie van algemeen secretaris der Partij.

Mevrouw Drs.H.A.Bleeker-van Styrum(Vlaardingen) wil een enkel woord spreken ten gunste van de candidatuur van de heren A.A.C.Reedijk te Rijswijk en G.Dorsman te Vlaardingen.

Zij ziet het als een groot voordeel voor de Partij, dat de heer Reedijk de mogelijkheid heeft zich voor het werk van algemeen secretaris vrij te maken. Hij kan bovendien dagelijks contact houden met de Partij, hetgeen zeker zal kunnen leiden tot een verbetering der communicatie onderling. De heer Reedijk is een typisch bemiddelende figuur en haars inziens daarom bij uitstek geschikt om in deze functie op te treden.

Democra-
tisch

Mevrouw Bleeker wil de heer Dorsman aanbevelen, niet omdat hij overal zo bekend is, maar omdat hij eigenschappen bezit, die een bijdrage kunnen leveren tot een goed beleid van het Hoofdbestuur. Als oud-voorzitter der J.O.V.D. geniet de heer Dorsman reeds bekendheid. Ook behoort hij tot de oprichters van het eerste uur van het Liberaal-Sociaal Centrum, dat zich ten doel stelt de discussie onder de leden zo goed mogelijk op gang te brengen en te bevorderen. Hij is bovendien een dergenen geweest, die zich op de bres heeft gesteld om de eenheid in de Partij te bewaren. Op grond van deze kwaliteiten meent spreekster, dat de heer Dorsman zeker een plaats in het Hoofdbestuur toekomt.

De heer Mr.J.Kolkman(Middelburg) merkt op, dat, wanneer hij een andere candidaat aanbeveelt dan de heer Dr.Ir.C.W.C.van Beekom te Goes, dit niet betekent, dat hij de heer Van Beekom geen geschikte candidaat voor de functie van lid van het Hoofdbestuur zou vinden. Hij meent zich echter gelukkig te mogen prijzen, dat de heer Mr.J.Drijber, burgemeester van Middelburg, zich eveneens candidaat heeft gesteld voor deze functie. De heer Drijber heeft zijn sporen in de Partij reeds verdiend. Hij was jarenlang wethouder te Leiden en secretaris van de afdeling Leiden. Spreker meent, dat de heer Drijber op grond van zijn vele kwaliteiten zeker een plaats in het Hoofdbestuur verdient.

De heer J.M.C.Hordijk(Nijmegen) deelt het volgende mede. Voor de Rijkskieskring Nijmegen zijn twee kandidaten gesteld, de heer Ir.W.van der Ham te Nijmegen en Ds.J.H.Ritzema Bos te Doetinchem. De afdeling Nijmegen heeft spreker gevraagd een woord van aanbeveling te spreken ten gunste van de heer Van der Ham. Hij doet dit gaarne, omdat hij weet, dat velen deze aanbeveling ter

harte zullen nemen. Na de woorden door de afgevaardigde van de afdeling Ede gesproken ten gunste van de candidatuur voor de Rijkskieskring Arnhem, wil spreker gaarne de aandacht vestigen op de candidatuur van de heer Van der Ham. De candidaat uit Doetinchem heeft zeker oudere rechten, maar als oudste stad van Nederland meent de afdeling Nijmegen haar candidaat zeker in de belangstelling der vergadering te mogen aanbevelen. De heer Van der Ham is 49 jaar, voorzitter der afdeling Nijmegen, lid van de directie van een ingenieursbureau en beschikt over vele contacten in en buiten Nederland. Hij is een rustig, verdraagszaam man ~~xxx~~ met een bezonnen oordeel, die de belangen van de Partij in het Hoofdbestuur naar beste weten zal dienen. Op grond van deze aanbeveling hoopt spreker dat velen de candidatuur van de heer Van der Ham zullen steunen.

De heer B.J.Nugteren(Ridderkerk) wil eveneens een woord van aanbeveling doen horen ten gunste van de candidatuur van de heer G.Dorsman. Als oud-voorzitter van de J.O.V.D. is de heer Dorsman het voorbeeld van een actief werker. Hij heeft zijn beste krachten voor de J.O.V.D. gegeven, op grond waarvan spreker hem met grote vrijmoedigheid in de belangstelling der vergadering aanbeveelt.

De heer J.W.v.d.Ende(Driebergen) deelt namens de Centrale Utrecht mede, dat men in deze Centrale de heer Quarles van Ufford heeft leren kennen als een man, die reeds jaar en dag actief is in de Partij. Hij beschikt niet alleen over een weloverwogen oordeel, maar ook over de nodige mannelijke charme. Mede op grond van dit laatste acht spreker de heer Quarles van Ufford geschikt om als algemeen secretaris der Partij op te treden.

De heer M.D.Scheer(Heemstede) wil namens de afdeling Heemstede de aandacht vestigen op de candidatuur van Mr.J.W.Rutgers. De heer Rutgers is de zoon van wijlen Mr.J.Rutgers, oud-secretaris van de Liberale Staatspartij en van de Partij ~~van~~ de Vrijheid en tot 1954 algemeen secretaris der V.V.D. De heer Rutgers heeft de liberale gedachte altijd zeer trouw gediend en steeds op de bres gestaan voor de liberale beginselen. Hij kan veel tijd beschikbaar stellen voor het lidmaatschap van het Hoofdbestuur, hetgeen zeer belangrijk is. Het nieuwe Hoofdbestuur zal zich voor vele taken gesteld zien. Hierbij is het van groot belang, dat zij, die deel uitmaken van dat Hoofdbestuur, ook de tijd hebben zich aan de belangen der V.V.D. te wijden.

Mevrouw J.W.Roelofsen-van Lingen(Goes) wil gaarne een woord van aanbeveling laten horen ten gunste van de heer Dr.Ir. C.W.C.van Beekom. De heer Van Beekom is een actief behartiger van de belangen der provincie Zeeland. Zij zou de vergadering vriendelijk willen verzoeken de candidatuur van de heer Van Beekom te steunen.

Vervolgens gaat de vergadering tot schriftelijke stemming over.

Na een lange pauze zijn door de stembureaux de stemmen geteld en maakt de Voorzitter de uitslag der stemming bekend. Deze luidt als volgt:

Benoeming van een Algemeen Secretaris

Uitgebracht werden	575 stemmen,
volgens onderstaande verdeling:	
Jhr.Mr.W.H.D.Quarles van Ufford	353 "
Drs.A.A.C.Reedijk	221 "
Blanco	1 stem
Totaal aantal geldige stemmen	574
De volstreekte meerderheid bedraagt 288, zodat Jhr.Mr. W.H.D.Quarles van Ufford tot Algemeen Secretaris der Partij is gekozen.	

Benoeming van drie Assessoren

Uitgebracht werden in totaal 1700 stemmen,
volgens onderstaande verdeling:

G. Dorsman	184	"
Mr. F. Korthals Altes	519	"
Mevrouw Mr. E. Veder-Smit	487	"
H. J. L. Vonhoff	510	"

De volstreekte meerderheid bedraagt 284, zodat tot assessoren zijn gekozen mevrouw Mr. E. Veder-Smit en de heren Mr. F. Korthals Altes en H. J. L. Vonhoff.

Benoeming tot lid van het Hoofdbestuur

Voor de Rijkskieskring Arnhem

Uitgebracht werden 573 stemmen,
volgens onderstaande verdeling:

H. J. Blekman	30	"
Mr. H. P. Jager	6	"
Ir. J. N. Kooij	523	"
Blanco en ongeldig	14	"

Het totaal aantal geldige stemmen bedraagt 559.

De volstreekte meerderheid is 281, zodat de heer Ir. J. N. Kooij tot lid van het Hoofdbestuur is gekozen.

Voor de Rijkskieskring Nijmegen

Uitgebracht werden 575 stemmen,

waarvan op

Ir. W. van der Ham	450	"
Ds J. H. Ritzema Bos	117	"
Ongeldig	8	"

Totaal aantal geldige stemmen 567

De volstreekte meerderheid bedraagt 285, zodat de heer Ir. W. van der Ham tot lid van het Hoofdbestuur is gekozen.

Voor de Rijkskieskring Haarlem

Uitgebracht werden 575 stemmen,
volgens onderstaande verdeling:

Drs. P. Th. van Leeuwen	425	stemmen
Mr. J. W. Rutgers	145	"
Blanco	5	"

Totaal aantal geldige stemmen 570

De volstreekte meerderheid bedraagt 286, zodat de heer Drs. P. Th. van Leeuwen tot lid van het Hoofdbestuur is gekozen.

Voor de Rijkskieskring Middelburg

Uitgebracht werden 575 stemmen,
volgens onderstaande verdeling:

Dr. Ir. C. W. C. van Beekom	421	"
Mr. J. Drijber	145	"
Blanco	8	"
Ongeldig	1	stem

Totaal aantal geldige stemmen 566

De volstreekte meerderheid bedraagt 284, zodat de heer Dr. Ir. C. W. C. van Beekom tot lid van het Hoofdbestuur is gekozen.

Voor de Rijkskieskring Maastricht

Uitgebracht werden 572 stemmen,
volgens onderstaande verdeling:

Ir. C. W. Bais	117	"
Mr. E. P. M. Geradts	34	"
Mr. M. Moszkowicz	410	"
Blanco	11	"

Totaal aantal geldige stemmen 561

De volstreekte meerderheid bedraagt 282, zodat de heer Mr.M.Moszkowicz tot lid van het Hoofdbestuur is gekozen.

Voor de Stichting Organisatie Vrouwen in de V.V.D.

Plaats nr.1

Uitgebracht werden 572 stemmen,
volgens onderstaande verdeling:
Mevrouw Mr.E.A.J.Scheltema-Conradi 422 stemmen
Mevrouw H.A.A.L.de Vries-v.d.Hardt
Aberson 132 "
Blanco 3 "
Ongeldig 15 "
Totaal aantal geldige stemmen 554
De volstreekte meerderheid bedraagt 278, zodat
Mevrouw Mr.E.A.J.Scheltema-Conradi tot lid van het
Hoofdbestuur is gekozen.

Plaats nr.2

Uitgebracht werden 572 stemmen,
volgens onderstaande verdeling:
Mevrouw Mr.M.L.Buschkens-Dijkgraaf 495 stemmen
Mevrouw H.J.Schlempers-van Gijn 57 "
Blanco 20 "
Totaal aantal geldige stemmen 552
De volstreekte meerderheid bedraagt 277, zodat mevrouw
Mr.M.L.Buschkens-Dijkgraaf tot lid van het
Hoofdbestuur is gekozen.

Jhr.Mr.W.H.D.Quarles van Ufford deelt mede gaarne bereid te zijn de benoeming tot algemeen secretaris der Partij te aanvaarden.

De Voorzitter wenst de heer Quarles van Ufford geluk met het door de Partij in hem gestelde vertrouwen.

Ook de drie gekozen assessoren, mevrouw Mr.E.Veder-Smit, de heren Mr.F.Korthals Altes en H.J.L.Vonhoff zijn gaarne bereid hun benoeming te aanvaarden.

De heren Ir.J.N.Kooij en Ir.W.van der Ham, mevrouw Mr.E.A.J.Scheltema-Conradi en mevrouw Mr.M.L.Buschkens-Dijkgraaf verklaren zich gaarne bereid de benoeming tot lid van het Hoofdbestuur te aanvaarden.

De Voorzitter wenst de aanwezige leden gaarne geluk met hun benoeming. De niet aanwezige leden zullen schriftelijk van hun benoeming in kennis worden gesteld.

Hierna rest de Voorzitter nog als laatste taak het sluiten van de vergadering - punt 6 van de Agenda. Alvorens dit te doen zou spreker nog graag een tweetal zaken afdoen. Daar mis dan in de eerste plaats het afscheid nemen van een groot aantal leden van het Hoofdbestuur. Voorts het begroeten van een geheel nieuw Hoofdbestuur. Er is - aldus de Voorzitter - een reorganisatie doorgevoerd met als sluitstuk de verkiezing van een nieuw Hoofdbestuur. Wij hebben goede verwachtingen van de toekomst en gaan deze met het volste vertrouwen tegemoet.

Het is thans - zo vervolgt de Voorzitter - de eerste algemene vergadering na de verkiezingen. Met de uitlag van deze verkiezingen zijn wij tevreden. Het was ondenkbaar, dat wij de uitzonderlijke hoge top, die wij bij de verkiezingen van 1959 behaalden, zouden kunnen behouden en dit zeker niet, nu we niet meer in de oppositie waren. Het is ons echter gelukt de helft van de in 1959 behaalde winst te consolideren, hetgeen een verheugend resultaat mag worden genoemd, waarover wij zeer voldaan kunnen zijn.

In verband hiermede wil de Voorzitter een speciaal woord van dank richten tot allen, die aan de verkiezingscampagne hebben deelgenomen, met name tot de lijststaanvoerder, Zijne Excellentie Minister Toxopeus. Zij allen hebben medegewerkt aan de consolidatie van onze Partij. De lange golf van de opgaande lijn zet zich voort en deze heeft voor de V.V.D. toch wel vruchten afgeworpen in de achter ons liggende vijftien jaren.

Wij nemen thans afscheid - zo gaat de Voorzitter verder - van de leden van het oude Hoofdbestuur. Zij dragen hun taak over aan anderen, onder leiding van een nieuwe voorzitter van een jongere generatie. Het is verheugend, dat de Partij onder deze verjongde leiding haar werk zal voortzetten.

Ook persoonlijk wil de Voorzitter gaarne dank betuigen aan alle leden van het Dagelijks Bestuur en het Hoofdbestuur, die gedurende vijftien jaar het werk in de Partij hebben verricht. Spreker is hen allen erkentelijk voor de wijze, waarop zij het werk hebben vergemakkelijkt en tot een gemeenschappelijk succes hebben weten te maken. Een woord van welkom wil hij het nieuwe Hoofdbestuur toeroepen. Hij hoopt, dat de lange golf zich zal voortzetten en de opgaande lijn der Partij zal worden bestendigd. Persoonlijk heeft de Voorzitter het vaste vertrouwen, dat dit het geval zal zijn.

Hiermede acht de Voorzitter het ogenblik gekomen om de vergadering te sluiten. Na nog een laatste zakelijke mededeling betreffende de te houden koffiemaaltijd sluit hij om 13.00 uur de bijeenkomst.